

IUSTORIA 2025

Правни факултет Универзитета у Београду отвара позив за учешће на Шестој студентској конференцији из правне историје – Iustoria 2025, која ће се одржати од 25. до 27. марта 2025. године, са темом „**Рат и мир (у правној историји)**”.

У 2025. години навршиће се 80 година од завршетка Другог светског рата. Овај крвави сукоб донео је незапамћена разарања, патњу и огромне људске жртве (преко 70 милиона), али и пораз нацистичке Немачке, фашистичке Италије, империјалног Јапана и осталих чланица Сила осовине. Након његовог завршетка, Савезници, државе победнице, решиле су да успоставе систем међународног организовања, у оквиру нове Организације уједињених нација, како би се кроз вишестрану дипломатију, утврђене процедуре, као и механизме међусобног обуздавања све више блоковски супротстављених великих и регионалних сила, обезбедио трајни(ји) мир. Нажалост, многобројни регионални (често „прокси”) ратови, који су уследили у наредним деценијама, неки од којих трају и дан-данас, показали границе оваквог система.

Ратови су, наравно, тамни део људске историје, без кога се не може разумети ни правна историја. Већ први мировни уговор, склопљен пре 3300 година, између Хетитске државе и Египатског новог краљевства, показује да овакво прекидање непријатељстава често подразумева и значајне правне последице: утврђивање граница, размену талаца... Неки од мировних уговора су читави трактати, док други, рецимо онај којим је пре скоро 140 година окончан Српско-бугарски рат, садрже свега једну реченицу.

Вековима се један на други настављају два тока: обичаја ратовања – данас најчешће утврђени међународним конвенцијама – и мировне одредбе, које утврђују куда даље након завршетка истог ратовања. Темама рата и мира бавили су се многобројни научници,

ANNOUNCEMENTS AND CALLS FOR PAPERS

IUSTORIA 2025

The University of Belgrade Faculty of Law is now receiving paper proposals for the Sixth student conference on legal history – the Iustoria 2025, to be held on March 25th-27th, 2025, its topic being „**War and peace (in legal history)**”.

In 2025, we will mark 80 years since the end of World War II. This bloody conflict brought unprecedented destruction, suffering and enormous human casualties (over 70 million), as well as the defeat of Nazi Germany, Fascist Italy, Imperial Japan and other members of the Axis Powers. After its end, the Allies, the victorious states, decided to establish a system of international organising, within the framework of the new United Nations, in order to secure a (more) lasting peace through multi-lateral diplomacy, established procedures, and mechanisms for the mutual restraint of increasingly opposing blocs of great and regional powers. Unfortunately, the numerous regional (often „proxy”) wars that followed in the following decades, some of which continue to this day, have shown the limits of such a system.

Wars are, of course, a dark part of human history, without which legal history cannot be understood. The very first peace treaty, concluded 3300 years ago, between the Hittite state and the Egyptian New Kingdom, shows that such a cessation of hostilities often implies significant legal consequences: the establishment of borders, the exchange of hostages, etc. Some of the peace treaties are entire treatises, while others, for example the one that ended the Serbo-Bulgarian War almost 140 years ago, contain only a single sentence.

For centuries, two types of institutes have been developing one after the other: the customs of warfare – today most often established by international conventions – and peace provisions, which determine what to do next after ending a war. The topics of war and peace have been studied by numerous scholars, mainly from the fields of social sciences

махом из области друштвено-хуманистичких наука, особито историјске и правне. Дело Хуга Гроција „О праву рата и мира” поставља корене међународног јавног права; „Вештачење о кривици за рат 1914.” Хермана Канторовича, три касније помера границе теоријско-правног разумевања одговорности држава у изазивању, отпочињању и вођењу рата.

Поред међународног права, међутим, питања рата и мира релевантна су и у многим гранама националних права. Правно уређење војних снага, њиховог регрутовања и накнаде релевантно је у свим правима, од римских легионара и античких плаћеника, преко бројних војничких земљишних поседа старог и средњег века, до питања служења војног рока и приговора савести у новом веку. Ту су и питања попут таквих може ли било ко да ступи у сваки род војске, какво оружје и опрему има право да носи, на који начин држава финансира војне подухвате, те каква ограничења поставља војницима и официрима, од могућности учешћа у политичком животу до тога да ли им је потребна дозвола да би се оженили. А, наравно, питање учешћа жена у ратовању (и улога које су им на бојном пољу доступне) представља широко поље тема за себе.

Казненоправни прописи садрже различите санкције за понашање војника и учесника у рату, од малих прекршаја војне дисциплине у мирно време, до тешких казни за издају или ратне злочине. У грађанском праву, могу се поставити бројна питања, од тога како ратно стање утиче на рокове и услове испуњења у миру уговорених облигација, преко тога ко је и на који начин одговоран за штету причињену ратним дејствима, до питања када ће се лице нестало у ратним сукобима сматрати умрлим, и шта ће бити последице ако се ипак врати живо. Још клинописни зборници садрже прописе о томе шта ће се десити ако се војникова супруга преуда мислећи да је он пао у борби, док су за време Другог светског рата били дозвољени чак и постхумни бракови! А велика смртност мушкараца у ратовима доводила је до многих правних мера, од обавезе старих германских краљева да се старају о удовицама и сирочићима својих ратника, до олакшавања борбе за женско право гласа после великих светских ратова XX века.

Подстичемо студенте да се баве свим темама у вези рата и мира, наравног, у оквиру правноисторијског контекста. Ратови и сукоби који и даље трају нису подобни за овакво проучавање, пошто се њихове последице (у најширем смислу) не могу још увек у потпуности докучити.

За учешће у конференцији могу се пријавити сви студенти основних и постдипломских студија правних факултета и других факултета друштвених наука. Пријаве треба да садрже основне личне

and humanities, especially history and law. Hugo Grotius's work „On the Law of War and Peace” lays the foundations of public international law; Hermann Kantorowicz's „Study on the Question of Guilt for the War of 1914”, written three centuries later pushes the boundaries of understanding of the responsibility of states in provoking and waging war, in the field of legal theory.

In addition to international law, however, issues of war and peace are also relevant in many branches of national law. The legal regulation of military forces, their recruitment and compensation is relevant in all laws, from Roman legionaries and ancient mercenaries, through the numerous military landholdings of the ancient and medieval eras, to the issue of military service and conscientious objection in the modern times. There are also questions such as whether anyone can join each branch of the military, what weapons and equipment they are entitled to carry, how the state finances military ventures, and what restrictions it places on soldiers and officers, from the possibility of participating in political life to whether they need permission to marry. And, of course, the question of women's participation in warfare (and the roles available to them on the battlefield) is a wide field of topics in itself.

Criminal law regulations contain various sanctions for the behaviour of soldiers and participants in war, from minor violations of military discipline in peacetime to severe penalties for treason or war crimes. In civil law, numerous questions can be raised, from how a state of war affects the terms and conditions for fulfilling obligations contracted in peacetime, to who is responsible and in what way for damage caused by war actions, to the question of when a person missing in wartime will be considered dead, and what the consequences will be if he nevertheless returns alive. Even cuneiform codes contain regulations on what will happen if a soldier's wife marries thinking that he fell in battle, while during World War II even posthumous marriages were allowed! The high mortality of men in wars led to many legal measures, from the obligation of ancient Germanic kings to care for the widows and orphans of their warriors, to facilitating the fight for women's suffrage after both of the World Wars.

We encourage students to deal with all topics related to war and peace, of course, within the legal and historical context. Wars and conflicts that are still ongoing are not suitable for this type of study, since their consequences (in the broadest sense) cannot be yet fully analysed nor understood.

All students of undergraduate and post-graduate studies pertaining to law or other humanities are eligible to apply for the conference. The applications should contain basic personal information (name and surname,

податке (име и презиме, факултет, ниво, смер и годину студија) и **проширени апстракт рада, дужине од 500 до 1000 речи**. Могуће је излагање на српском или енглеском језику – охрабрујемо пријаве на енглеском ради лепше комуникације са учесницима из иностранства.

Пријаве се шаљу на адресу iustoria@ius.bg.ac.rs **до 15. фебруара 2025.** Студенти ће бити обавештени да ли је њихова пријава прихваћена до 20. фебруара. За све додатне информације можете се обратити на исту адресу, а крупније новости ћемо објављивати и на званичној Фејсбук страници конференције <https://www.facebook.com/iustoria/>

Као и на прошлим конференцијама, поред излагања својих колега, студенти ће на конференцији имати прилику да чују и неколико наставничких предавања од стране реномираних стручњака – више детаља ће бити у коначном програму.

Конференција ће се одржавати у хибридном формату, са могућношћу учешћа уживо или онлајн. Потрудићемо се да учесницима ван Београда који желе да учествују уживо обезбедимо смештај у студентском дому или у приватном аранжману код студената-домаћина из Београда, зависно од расположивости места.

Коначне верзије радова излаганих на конференцији, уз финалне измене и исправке у разумном року после конференције, биће предале за објављивање у часопису „Весник правне историје / Herald of Legal History” (<http://epub.ius.bg.ac.rs/index.php/Vesnik/index>). **Рок за предају радова је 15. јул 2025. године.**

faculty, department, level and year of study), along with an **extended abstract containing between 500 and 1000 words**. Applications are accepted in either Serbian or English.

The applications should be e-mailed to iustoria@ius.bg.ac.rs **before the 15th of February, 2025**. The students will be informed by the 20th of February whether or not their application has been accepted. For any additional information you may enquire at the same e-mail address, and important news will also be published at the official Facebook page of the conference – <https://www.facebook.com/iustoria>

Just like on our previous conferences, apart from the presentations given by their colleagues, the students at the conference will have an opportunity to attend several lectures given by renowned experts – more details on this will be available in the final version of the programme.

The conference will be held in a hybrid format: both in-person and online participation will be possible. We'll do our best to secure accommodations either in student dorms or with student host families for participants who don't reside in Belgrade and who wish to participate in person. These arrangements will depend on the number of available spots.

The final versions of the papers presented at the conference, with final changes and corrections submitted within a reasonable time after the conference, will be submitted for publication in the journal „Vesnik pravne istorije / Herald of Legal History” (<http://epub.ius.bg.ac.rs/index.php/Vesnik/index>). **The deadline for the submission of papers is July 15th 2025.**